

Náklady řízení - Bulharsko

 Upozorňujeme, že výchozí [bg](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Na této stránce naleznete informace o nákladech soudních řízení v Bulharsku.

Právní rámec platný pro poplatky v právnických profesích

Advokáti

Dle **bulharského zákona o advokacii** (ve znění SG 69/05.08.2008):

Článek 36 stanoví, že:

1. Advokáti mají právo pobírat za své služby honorář.
2. Výše honoráře musí být sjednána ve smlouvě uzavřené mezi advokátem nebo advokátkou a klientem. Výše odměny musí být spravedlivá a odůvodněná a nesmí být nižší, než je pro vykonávanou práci stanoveno (vyhláška Nejvyšší advokátní rady).
3. Nebyla-li uzavřena smlouva, musí honorář na žádost advokáta nebo klienta stanovit advokátní rada (vyhláška Nejvyšší advokátní rady).
4. Honorář může být stanoven jako pevná částka nebo jako procentní podíl částky, kterou by v závislosti na výsledku řízení soud mohl přiznat. Tím je vyloučeno odměňování u trestních věcí a těch občanských věcí, ve kterých je předmětem řízení nehmotný nárok.

Článek 38 stanoví, že:

1. Advokáti mohou poskytovat právní pomoc a spolupráci:
 - osobám s nárokem na výživné
 - osobám ve finanční tísní
 - rodičům, přátelům nebo jiným právníkům
1. V takových případech má advokát právo na honorář, pokud je protistrana v příslušném řízení odsouzena k úhradě jeho nákladů. Soud musí takový honorář vyměřit nejméně ve stanovené výši (čl. 36 odst. 3 vyhlášky) a protistranu odsoudit k jeho zaplacení.

Honorář (poplatek) se řídí podle vyhlášky Nejvyšší advokátní rady č. 1 z roku 2004. Spodní hranice pro poplatky jsou stanoveny takto:

1. Poplatky za poradenství, informace, přípravu dokumentů a smluv:

- Pevné poplatky: přibližně 10 – 300 EUR
- Dle výše žalovaného plnění: pevný poplatek (přibližně 75 – 350 EUR) + procentní podíl z žalovaného plnění (0,1 – 1%)

1. Poplatky za občanské a správní řízení v rámci jednoho stupně:

- Pevné poplatky (přibližně 50 – 250 EUR)
- Dle výše žalovaného plnění: pevný poplatek (přibližně 50 – 325 EUR) + procentní podíl z žalovaného plnění (2 – 6%)

1. Za řízení o výkonu soudních rozhodnutí

- ½ z poplatků uvedených v oddíle 2

1. Poplatky za řízení o trestních a správních sankcích v rámci jednoho stupně – pouze pevné poplatky:

- za přípravné řízení přibližně 150 EUR
- za fázi hlavního líčení trestního řízení přibližně 150 – 900 EUR v závislosti na závažnosti přičítaného trestného činu
- ve věcech správních sankcí 75 EUR

1. Poplatky za řízení podle zvláštních právních předpisů (ochrana dětí, zákon o rodině, domácí násilí, vydávání a evropský zatýkací rozkaz atp.):

- Pouze pevné poplatky: přibližně 75 – 125 EUR

Soudní vykonavatelé

Od roku 2006 jsou v Bulharsku soudními vykonavateli jednak **soukromí exekutoři**, jednak **státní úředníci**. **Zákonné sazby** se vztahují na obě tyto skupiny.

1. Poplatky ve prospěch **státních úředníků** stanoví právní předpis (oddíl II sazebníku státních poplatků vybíraných soudními orgány podle **občanského soudního řádu** z roku 2008).
2. Poplatky ve prospěch soukromých exekutorů stanoví právní předpis (článek 78 zákona o soukromých exekutorech a sazebník poplatků a nákladů za výkon rozhodnutí, který je součástí zákona o soukromých exekutorech).

Poplatky stanovené oběma těmito sazebníky jsou shodné.

Soukromý exekutor si nad rámec běžného poplatku účtuje padesátiprocentní přírážku za doručování písemností mimo pracovní dny a ve dnech pracovního klidu, za obsílky odeslané poštou a za pořizování kopií žalob, vyrozumění a spisů.

Pevně stanovené náklady

Pevně stanovené náklady v občanskoprávním řízení

Pevně stanovené poplatky sporných stran v občanskoprávním řízení

Poplatky za občanskoprávní řízení jsou právním předpisem (oddíl I sazebníku státních poplatků vybíraných soudy podle **občanského soudního řádu** z roku 2008) stanoveny způsobem uvedeným níže. Poplatky činí:

- za občanskoprávní žalobu 4 procenta žalované částky, nejméně však 25 EUR
- za žalobu související s právem na ochranu osobnosti až 40 EUR, nejméně však 15 EUR
- za rozvodová řízení (včetně řízení ukončených dosažením vzájemné dohody) 2 procenta z celkového podílu každé ze stran za tři roky (v souladu s dohodou o rozdělení společného jmění manželů a výživném)
- za nařízení výkonu rozhodnutí 2 procenta hodnoty plnění, nejméně však 12,5 EUR
- za řízení o adopci 12,5 EUR
- za zajištění předmětu sporu u vlastnických žalob 20 EUR
- za zajištění důkazů 10 EUR
- za insolvenční řízení 25 EUR u podnikatele, který je fyzickou osobou, 125 EUR u obchodní společnosti

Fáze občanskoprávního řízení, ve které musí být pevně stanovené poplatky uhrazeny

Poplatky musí být uhrazeny před začátkem řízení nebo předtím, než je uskutečněn požadovaný úkon (článek 76 občanského soudního řádu).

Pevně stanovené poplatky v trestním řízení

Pevně stanovené poplatky účastníků v trestním řízení

Úhrada poplatků a honoráře v trestním řízení je upravena **trestním řádem**:

Článek 187: Pokrytí nákladů:

1. Náklady trestního řízení musí být s výjimkou případů stanovených zákonem pokryty částkou, která je uvedena v rozpočtu příslušného orgánu.
2. U trestních případů vzniklých na základě trestního oznámení oběti postoupeného soudu musí soukromý žalobce složit částku odpovídající nákladům předem. Pokud tak neučiní, musí mu k tomu být poskytnuta lhůta sedmi dnů.
3. Náklady dokazování na důkazy požadované obviněným musí být u případů vzniklých na základě trestního oznámení oběti postoupeného soudu hrazeny z rozpočtu soudu.

Pevně stanovené poplatky v trestním řízení jsou určeny (sazebník státních poplatků vybíraných soudy, státními zastupitelstvími, orgány vyšetřování a ministerstvem spravedlnosti č. 1, naposledy změněn v roce 2005) takto:

- za stížnosti, které mají za následek zahájení trestního řízení 6 EUR
- za soukromoprávní nároky v trestním řízení soukromoprávní povahy 2,5 EUR
- za žádosti o rehabilitaci u případů, které zůstávají otevřené 3 EUR

Fáze trestního řízení, ve které musí být pevně stanovené poplatky uhrazeny

Poplatky popsané výše musí být soukromým žalobcem uhrazeny předem (dle trestního řádu). Pokud se tak nestane, musí mu k tomu být poskytnuta lhůta sedmi dnů.

Pevně stanovené poplatky v řízení ve věcech ústavního práva

Pevně stanovené poplatky sporných stran v řízení ve věcech ústavního práva

V bulharském právním systému neexistuje žádné řízení ve věcech ústavního práva.

Předběžné informace poskytované právními zástupci

Práva a povinnosti stran

Článek 40 odst. 3 zákona o advokacii stanoví, že „advokáti jsou povinni pravdivě informovat své klienty o jejich právech a povinnostech“. Neexistuje žádná výslovně stanovená povinnost poskytovat klientům informace o předpokládaných nákladech v průběhu soudního řízení. Etický kodex advokátů nicméně takovou povinnost předpokládá.

Informace o výši nákladů

Kde mohu najít informace o výši nákladů v Bulharsku?

Fyzická nebo právnická osoba, která zamýšlí předložit případ soudnímu orgánu, nebude s to nalézt veřejně přístupné informace ohledně nákladů řízení, neboť neexistují žádné oficiální ani neoficiální webové stránky ani jiný veřejný subjekt, který by podobné informace v ucelené podobě poskytoval. Klienti se proto při získávání informací o nákladech musí spolehnout především na své advokáty.

Na následujících veřejně přístupných webových stránkách nicméně občané mohou nalézt právní předpisy, kterými se řídí poplatky a náklady soudních řízení, a provést své vlastní výpočty. Jedná se o následující stránky: [Vnitrostátní právní předpisy](#), webové stránky [Nejvyšší advokátní rady](#), webové stránky [Nejvyšší soudní rady](#) a webové stránky [Národní služby právní pomoci](#). Všechny uvedené webové stránky jsou v tuto chvíli dostupné pouze v bulharském jazyce.

Ve kterých jazycích mohu obdržet informace o výši nákladů v Bulharsku?

Všechny výše uvedené webové stránky jsou v tuto chvíli dostupné pouze v bulharském jazyce.

Kde mohu najít informace o mediaci?

Tyto informace jsou dostupné na webových stránkách bulharského [ministerstva spravedlnosti](#).

Kde mohu najít další informace o nákladech?

Kde mohu najít informace o délce jednotlivých druhů řízení?

Na webových stránkách [Nejvyšší soudní rady](#) najdete výroční a pololetní zprávy o činnosti soudních orgánů všech úrovní. Nacházejí se na nich informace o počtu případů ukončených za poslední 3 měsíce, 6 měsíců, 1 rok, 2 nebo více let. Oddělení statistiky Nejvyšší soudní Rady provádí analýzu a poskytuje informace o průměrné délce soudních řízení v občanských, trestních a správních věcech.

Kde mohu najít informace o průměrných souhrnných nákladech za konkrétní druh řízení?

Takové informace nejsou nikde veřejně přístupné.

Daň z přidané hodnoty

Jakým způsobem se tyto informace poskytují? Jaké jsou platné sazby?

DPH je součástí nákladů (v souladu se sazebníky a předpisy uvedenými výše).

Právní pomoc

Příjmová hranice platná v oblasti občanskoprávního soudnictví

V souladu se zákonem o právní pomoci jsou podmínky pro občanské a trestní věci shodné (viz níže):

Článek 22:

- Právní pomoc (body 1 a 2 článku 21) je poskytována osobám, které splňují požadavky způsobilosti pro přiznání měsíčních dávek sociální podpory (postupem stanoveným v prováděcích předpisech k zákonu o sociální podpoře), a osobám, které byly umístěny ve zvláštních ústavech poskytujících sociální služby.
- Právní pomoc (body 1 a 2 článku 21) musí být poskytnuta pěstounským rodinám a rodinám nebo přátelům a příbuzným, kterým je svěřeno dítě (v souladu s postupy stanovenými v [zákoně o ochraně dětí](#)).
- Rozhodnutí o umístění dítěte musí být potvrzeno ředitelem ředitelství pro sociální podporu, popřípadě soudním rozhodnutím. Osoba, která nepožádala o měsíční dávku sociální podpory, na kterou má nárok (postupem stanoveným v prováděcích předpisech k zákonu o sociální podpoře), musí Národnímu úřadu pro právní pomoc předložit potvrzení vydané ředitelem ředitelství pro sociální podporu, které dokládá, že příslušná osoba splňuje požadavky způsobilosti pro přiznání měsíčních dávek sociální podpory.

V občanských a správních věcech jsou stanoveny další požadavky.

Článek 23:

1. V občanských a správních věcech je právní pomoc poskytována v případech, kde soud na základě důkazů předložených příslušnými oprávněnými orgány rozhodne, že si účastník není schopen hradit pomoc právního zástupce. Soud při tomto rozhodování vezme v úvahu:
 - příjem dané osoby nebo rodiny
 - majetkové poměry potvrzené prohlášením
 - rodinný stav
 - zdravotní stav
 - postavení osoby v zaměstnání
 - věk
 - další zjištěné okolnosti

Příjmová hranice platná pro obžalované v oblasti trestního soudnictví

Nad rámec kritérií stanovených pro trestní věci (článek 22 výše popsaného zákona o právní pomoci) se použijí následující kritéria:

Článek 23:

1. Systém právní pomoci (uvedený v bodě 3 článku 21) se vztahuje na případy, ve kterých jsou obhajoba nebo zastupování právním zástupcem povinné.

2. Systém právní pomoci navíc musí pokrýt případy, ve kterých si podezřelá, obviněná či obžalovaná osoba nebo účastník trestního, občanskoprávního nebo správního řízení nejsou schopni hradit pomoc právního zástupce, avšak mají o ni zájem, a taková pomoc je požadována v zájmu spravedlivého výkonu soudní moci.
3. V trestních věcech musí být toto posouzení provedeno příslušným orgánem na základě majetkových poměrů osoby /obžalovaného, který si není schopen hradit služby právního zástupce.

Příjmová hranice platná pro oběti v oblasti trestního soudnictví

Platná hranice je stejná jako pro ostatní účastníky trestního řízení (viz výše).

Další podmínky spojené s poskytováním právní pomoci obětem

Na oběti trestných činů se podle právního řádu žádné zvláštní podmínky nevztahují. Použijí se obecná pravidla pro právní pomoc v trestních věcech (články 22 a 23 zákona o právní pomoci).

Další podmínky spojené s poskytováním právní pomoci obžalovaným

Na obžalované se podle právního řádu žádné zvláštní podmínky nevztahují. Použijí se obecná pravidla pro právní pomoc v trestních věcech (články 22 a 23 zákona o právní pomoci).

Bezplatná soudní řízení

Článek 83: Osvobození od úhrady poplatků a výdajů

1. Poplatky a výdaje za vedení soudního řízení nehradí:
 - žalobci – pracovníci, zaměstnanci a účastníci hromadných žalob souvisejících s pracovně-právními vztahy
 - žalobci u žalob ve věcech výživného
 - státní zástupci
 - žalobci u žalob na náhradu škody způsobenou trestným činem, za který byl vynesen pravomocný rozsudek
 - jmenovanými zvláštními zástupci strany, jejíž místo pobytu není známo
1. Fyzické osoby nejsou povinny poplatky a výdaje hradit v případech, kde soud uzná, že k tomu nemají **dostatečné prostředky**. U žádosti o osvobození soud vezme v úvahu:
 - příjmy dotyčné osoby a její rodiny
 - majetkové poměry osvědčené prohlášením
 - rodinný stav
 - zdravotní stav
 - postavení osoby v zaměstnání
 - věk
 - další významné okolnosti
1. V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 musí být výdaje za řízení uhrazeny z částek k tomu vyhrazených v rozpočtu soudu.

Článek 84: Osvobození v mimořádných případech

Od úhrady státních poplatků, nikoli však soudních výdajů, jsou osvobozeni:

1. stát a státní orgány s výjimkou případů souvisejících se soukromým vlastnictvím státu a se žalobami ohledně soukromoprávních pohledávek a práv státu (novela SG 50/08, v platnosti od 1.3.2008; změněna rozhodnutím ústavního soudu ve věci č. 3 z roku 2008 – SG 63/08)
2. bulharský červený kříž
3. města a obce, s výjimkou žalob ohledně jejich soukromoprávních pohledávek a vlastnických práv – soukromé vlastnictví měst a obcí

Ve kterých případech musí poražená strana uhradit náklady vítězné strany?

Občanské věci

Článek 78: Rozhodování o nákladech

1. Poplatky zaplacené žalobcem (včetně nákladů na řízení a honorářů pro advokáta, pokud jej strana měla) musí být v poměru k přiznané výši žalovaného plnění uhrazeny žalovaným.
2. Pokud žalovaný neposkytl žádný důvod k soudnímu řízení, musí být náklady **přiznány žalobci**.
3. **Žalovaný** má rovněž právo žádat uhrazené **náklady v poměru k zamítnuté části žalovaného plnění**.
4. **Žalovaný** má na náhradu **nákladů** nárok také **v případech, že řízení bylo zastaveno**.
5. Pokud – s ohledem na právní a věcnou obtížnost případu – zní žádost o úhradu honoráře advokáta na **nepřiměřeně vysokou částku**, může soud na žádost protistrany přiznat částku nižší, která se však musí rovnat alespoň minimální částce (dle článku 36 zákona o advokacii).
6. Pokud je věc rozhodnuta ve prospěch osoby, která je od státních poplatků nebo nákladů řízení osvobozena, musí **žalovaná strana** uhradit veškeré dlužné poplatky a náklady. Příslušné částky musí být poukázány soudu.
7. Pokud je vyhověno žalobě podané **osobou, která využila právní pomoci**, uhrazený honorář advokáta bude v poměru k přiznané výši žalovaného plnění přiřčen Národnímu úřadu pro právní pomoc. V případech zamítavých rozhodnutí bude osoba, která využila právní pomoci, dlužit náklady v poměru k zamítnuté části žalovaného plnění.
8. **Honorář advokáta** bude rovněž přiznán ve prospěch právnických osob a fyzických osob, které jsou podnikateli, pokud byly zastupovány svým zaměstnancem – právním zástupcem.
9. Pokud je věc ukončena smírem, musí být **polovina uhrazeného státního** poplatku vrácena žalobci. Náklady řízení a smíru zůstávají, není-li dohodnuto jinak.
10. **Třetí pomocné osobě*** náklady přiznány nebudou, musí však uhradit náklady řízení, která sama vedla.
11. Pokud se soudního sporu účastní **státní zástupce**, musí být **náklady** přiznány státu nebo státem uhrazeny.

* Třetí pomocná osoba je samostatným účastníkem občanskoprávního řízení se zvláštními právy a povinnostmi, které se řídí občanským soudním řádem.

Trestní věci

Trestní řád – náklady a odměny

Článek 187: Pokrývání nákladů

1. Náklady trestního řízení musí být s výjimkou případů stanovených zákonem pokryty **částkami, které jsou uvedeny v rozpočtu příslušného orgánu**.
2. U **trestních případů vzniklých na základě trestního oznámení oběti** postoupeného soudu musí být **částka odpovídající nákladům složena soukromým žalobcem předem**. Pokud se tak nestane, musí mu k tomu být poskytnuta lhůta **sedmi dnů**.
3. Náklady dokazování na důkazy požadované obviněným musí být u **případů vzniklých na základě trestního oznámení oběti** postoupeného soudu hrazeny z **rozpočtu soudu**.

Článek 188: Stanovení nákladů

1. Výše nákladů musí být stanovena soudem nebo orgánem, který vede přípravné řízení.
2. Svědečné – pracujícím nebo zaměstnancům – musí být stanoveno soudem.

Článek 189: Rozhodnutí o nákladech

1. Soud musí o otázce vzniklých nákladů rozhodnout při vynesení rozsudku nebo rozhodnutí.
2. **Náklady na překlady v průběhu přípravného řízení** jdou k tíži příslušného orgánu; náklady vzniklé v průběhu soudního řízení jdou k tíži soudu.
3. Pokud je **obžalovaný shledán vinným**, soud jej odsoudí k **úhradě nákladů řízení včetně poplatků advokátovi a dalších nákladů na obhájce stanoveného z úřední povinnosti**. Ty budou zahrnovat náklady vzniklé **soukromé obžalobě a soukromém u žalobci**, pokud o to druhý z nich požádal. Dojde-li k odsouzení několika osob, soud mezi ně náklady **rozdělí**.
4. Pokud je **obžalovaný shledán nevinným** ohledně některých bodů obžaloby, soud jej odsoudí pouze k **úhradě té části nákladů, která vznikla v souvislosti s bodem obžaloby, u nějž byl obžalovaný shledán vinným**.

Článek 190: Rozhodování o nákladech

1. Pokud je obžalovaný **zproštěn obžaloby** nebo **je trestní řízení zastaveno**, půjdou náklady u případů žalovaných státním zastupitelstvím **k tíži státu** a náklady obžaloby vedené na základě trestního oznámení oběti **k tíži soukromého žalobce**.
2. **Výkon rozhodnutí** ohledně přiznaných nákladů musí být nařízen soudem prvního stupně.

Poplatky soudním znalcům

Na poplatky znalcům v občanskoprávním řízení se vztahuje obecné pravidlo obsažené v občanském soudním řádu:

Článek 75: Stanovení nákladů

„... honoráře soudních znalců stanoví s přihlédnutím k vykonané práci a vynaloženým nákladům soud.“

Nařízení č. 1 z roku 2008 o zápisu, kvalifikaci a odměňování soudních znalců bylo vydáno Nejvyšší soudní radou a vztahuje se na občanské, trestní a správní věci. Jeho článek 29 stanoví, že poplatky soudním znalcům musí být orgány přidělovacími znalecké posudky stanoveny v závislosti na:

1. obtížnosti úkolu
2. odborné způsobilosti a kvalifikaci soudního znalce
3. délce plnění úkolu
4. množství odvedené práce
5. nutných nákladech na věci, jako je použitý materiál, spotřební zboží, nářadí, vybavení atd.
6. jiných podmínkách ovlivňujících odvedenou práci, jako je dodržování lhůt, práce přesčas mimo pracovní dobu a ve dnech připadajících na státní svátky atd.

Poplatky překladatelům a tlumočnickům

Občanské věci

Pravidla platná pro soudní znalce se vztahují i na překladatele – viz výše.

Trestní věci

Trestní řád: čl. 189 odst. 2

Náklady na překlady v přípravném řízení jdou k tíži příslušného orgánu, náklady na překlady v průběhu hlavního líčení jdou k tíži soudu.

Související přílohy

[Zpráva Bulharska o studii transparentnosti nákladů](#)

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 17/12/2018